

(๓๑)
คำสั่ง

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สว ๓๒๐/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ ลต สว ๓๒๓/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง

พันตำรวจเอกอำนาจ อินทรศวร

ผู้ร้อง

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับประเทศ ที่ ๑

คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับประเทศ ที่ ๒

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๓

ผู้คัดค้าน

เรื่อง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาและเป็นผู้มีสิทธิเลือก

ระดับประเทศ กลุ่มที่ ๑ ซึ่งมีผู้ร้องและผู้สมัครรายอื่นได้คะแนนเท่ากันรวม ๖ คน เป็นเหตุให้มีผู้ได้

- ๒ -

คะแนนสูงสุดที่จะเป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของกลุ่มมีจำนวนเกิน ๔๐ คน ผู้ซึ่งได้คะแนนเท่ากัน
จึงต้องจับสลากกันเองเรียงตามลำดับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครว่าผู้ใดจะได้รับเลือกขั้นต้นของกลุ่มที่ ๑
โดยผู้ร้องอยู่ในลำดับสุดท้าย ก่อนการจับสลาก ผู้ที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศมอบหมายได้
จัดทำสลากที่มีข้อความว่า “ได้รับเลือก” จำนวน ๔ แผ่น และข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือก” จำนวน
๒ แผ่น ต่อหน้าผู้ร้องและผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันคนอื่น ๆ จากนั้นม้วนกระดาษสลาก “ได้รับเลือก”
ทั้งสี่แผ่นในลักษณะหลวม ๆ แล้วใส่สลากลงในกล่อง ต่อมาจึงม้วนกระดาษสลาก “ไม่ได้รับเลือก”
ในลักษณะแน่น ๆ และมีขนาดเล็กกว่าสลาก “ได้รับเลือก” อย่างชัดเจน แล้วใส่สลากลงในกล่อง
อันไม่เป็นไปตามวิธีปฏิบัติที่ได้ชักชวนกันมาที่ต้องจัดทำสลากทั้งสองข้อความดังกล่าวแล้วพับสลาก
ใส่ลงในวัสดุทรงกลมทึบแสงคล้ายลูกปิงปอง จากนั้นนำวัสดุทรงกลมนั้นใส่ลงในกล่องเพื่อทำการ
จับสลาก ซึ่งวิธีปฏิบัตินี้ได้ใช้ในการจัดทำสลากและวิธีจับสลากของกลุ่มที่ ๒ ถึงที่ ๒๐ ทั้งยังเป็น
วิธีปฏิบัติที่ใช้ในการจับสลากเรียงลำดับบัญชีสำรองของกลุ่มที่ ๑ ผู้ร้องจึงทำหนังสือทักท้วงการปฏิบัติ
หน้าที่ของกรรมการประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ พฤติการณ์ของกรรมการที่จัดทำสลากและ
ดำเนินการจับสลากดังกล่าวมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ทำให้ผู้ซึ่งได้คะแนนเท่ากันกับ

- ๓ -

ผู้ร้องและมีสิทธิจับสลากเป็นคนแรก ๆ สามารถอาศัยความแตกต่างของสลากและเลือกหยิบสลาก
ที่มีข้อความว่า “ได้รับเลือก” ไปก่อนผู้ร้องซึ่งมีสิทธิจับสลากในลำดับสุดท้าย ขอให้มีคำสั่งให้
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับประเทศหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้มีการจับสลาก
ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเท่ากันเพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของกลุ่มที่ ๑ ใหม่ และให้ผู้อำนวยการ
การเลือกตั้งระดับประเทศและหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งระงับการรับรองรายชื่อผู้ได้รับเลือก
เป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้ก่อน

ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำคัดค้านว่า กรรมการประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑
ดำเนินการจัดทำสลากและจัดให้ผู้มีคะแนนเท่ากันจับสลากตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๕๑ วรรคสาม ประกอบข้อ ๑๑๑ ซึ่งระเบียบ
ดังกล่าวไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจับสลากโดยให้นำสลากใส่ลงในวัสดุทรงกลมทึบแสง
คล้ายลูกปิงปอง จากนั้นนำวัสดุทรงกลมนั้นใส่ลงในกล่องตามที่ผู้ร้องอ้าง ผู้ร้องยื่นหนังสือทักท้วง
ภายหลังการนับคะแนนเสร็จสิ้นและเดินทางออกจากสถานที่เลือกแล้ว เป็นการทักท้วงเมื่อพ้น
ระยะเวลาตามระเบียบดังกล่าว ข้อ ๑๕๑ ประกอบข้อ ๑๐๗ และข้อ ๙๖ ขอให้ยกคำร้อง

- ๔ -

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติ
ในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาและเป็นผู้มีสิทธิเลือกในระดับประเทศ
กลุ่มที่ ๑ ในการเลือกรอบแรกภายในกลุ่ม ผู้ร้องและผู้สมัครรายอื่นได้คะแนนเท่ากันรวม ๖ คน
จึงต้องจับสลากกันเองเรียงตามลำดับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครว่าผู้ใดจะได้รับเลือกขั้นต้นของกลุ่ม
กรรมการประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ จัดทำสลากมีข้อความว่า “ได้รับเลือก” จำนวน ๔ แผ่น
และข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือก” จำนวน ๒ แผ่น จากนั้นม้วนกระดาษสลากทั้งหมดใส่ลงในกล่อง
ทึบแสงสำหรับให้จับสลาก ผู้ร้องมีสิทธิจับสลากในลำดับสุดท้าย และได้สลากข้อความ “ไม่ได้รับเลือก”

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า กรรมการประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ ดำเนินการ
จับสลากผู้จะได้รับเลือกขั้นต้นโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า กรรมการ
ประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ ม้วนกระดาษสลากข้อความ “ได้รับเลือก” กับ “ไม่ได้รับเลือก”
ลักษณะแตกต่างกัน และไม่นำสลากใส่วัสดุทรงกลมทึบแสงคล้ายลูกปิงปอง ทำให้ผู้สมัครที่ได้
จับสลากก่อนผู้ร้องสามารถอาศัยความแตกต่างของสลากและเลือกหยิบสลากที่ต้องการได้ก่อนผู้ร้อง
ซึ่งมีสิทธิจับสลากในลำดับสุดท้าย การกระทำของกรรมการเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น

- ๕ -

เห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๑๕๑ วรรคสาม ระบุว่า “เมื่อผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศได้รับรายงานผลการนับคะแนน

เลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันของทุกกลุ่ม ตามแบบ สว.ป. ๒๐ จากกรรมการประจำสถานที่เลือกแล้ว

ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับสืบทอดคนแรกเป็นผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่ม ในกรณีที่

ในลำดับใดมีผู้ได้คะแนนเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดเกินสืบทอดคน ให้จัดให้มีการ

ดำเนินการจับสลาก โดยนำความในข้อ ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” และข้อ ๑๑๑ วรรคหนึ่ง

ระบุว่า “ในการจับสลาก ให้แต่ละกลุ่มดำเนินการจับสลากที่ละกลุ่ม โดยให้ผู้อำนวยการการเลือก

ระดับอำเภอหรือผู้ที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอมอบหมายจัดทำสลากเท่าจำนวนผู้สมัคร

รับเลือกที่จะต้องจับสลาก เป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับเลือก” เท่าจำนวนผู้ได้รับเลือกที่ยังขาดอยู่

และเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือก” แล้วให้ผู้สมัครผู้ซึ่งได้คะแนนเท่ากันทุกคน

ทำการจับสลากเรียงตามลำดับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครจนครบ ผู้ใดจับสลากซึ่งมีข้อความว่า

“ได้รับเลือก” ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือก” ตามระเบียบข้อ ๑๑๑ ดังกล่าวไม่ได้กำหนดว่าจะต้องใส่สลาก

ลงในภาชนะทึบแสงดังเช่นกรณีการจับสลากเพื่อแบ่งสายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๑๒๒

- ๖ -

แม้จะได้ความจากคำเบิกความของผู้ร้องและพลโทโสภณ ศิริงาม พยานผู้ร้อง ว่า ในการจับสลาก ผู้จะได้รับเลือกระดับอำเภอและระดับจังหวัดใช้วิธีใส่สลากลงในลูกปิงปอง ก็เป็นเรื่องของดุลพินิจ ของกรรมการที่รับผิดชอบในการเลือกในแต่ละระดับที่จะใช้วิธีการที่เหมาะสม เมื่อไม่มีกฎหมาย หรือระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดว่าต้องดำเนินการตามที่ผู้ร้องอ้าง การที่ กรรมการประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ ใช้วิธีม้วนกระดาษสลากโดยไม่ได้นำสลากใส่ลงใน วัสดุทรงกลมทึบแสงคล้ายลูกปิงปอง จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า กรรมการ ประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ ม้วนสลากใบที่ ๑ ถึง ๔ ซึ่งมีข้อความ “ได้รับเลือก” ในลักษณะ หลวม ๆ ส่วนสลากใบที่ ๕ และ ๖ ซึ่งมีข้อความ “ไม่ได้รับเลือก” ม้วนในลักษณะแน่น ๆ และมีขนาดเล็กกว่า นั้น ก็มีเพียงผู้ร้องเท่านั้นที่เบิกความยืนยันในข้อนี้ ส่วนพยานผู้ร้องปาก พลโทโสภณไม่ได้ยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากสำเนาแบบหักท้วงการปฏิบัติ หน้าที่ของกรรมการประจำสถานที่เลือกเอกสารหมายเลข ร.๓ ซึ่งตรงกับเอกสารหมายเลข ค.๗ แล้ว ก็ได้ความว่า ผู้ร้องเพียงคัดค้านเรื่องไม่นำสลากใส่ลูกปิงปอง ไม่ได้คัดค้านเรื่องลักษณะการม้วนสลาก

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๗ -

ที่แตกต่างกัน ข้ออ้างของผู้ร้องในส่วนนี้จึงรับฟังไม่ได้ พยานหลักฐานของผู้ร้องยังฟังไม่ได้ว่า
กรรมการประจำสถานที่เลือกของกลุ่มที่ ๑ ดำเนินการจับสลากผู้จะได้รับเลือกขั้นต้นโดยไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายกมล คำเพ็ญ

นายพนธ์ ชัยปกรณ์

นายอุดม วัฒนธรรม

